

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Rıdvan Turan

Mersin Milletvekili

Sulh ceza hâkimliği, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre bazı soruşturma işlemleri ve bu işlemlere yapılan itirazlar ve idari nitelikte bazı işlemlere itirazları inceleyen bir mahkeme olarak görev yapmaktadır. Sulh ceza hakimliği, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) uygulamasında tarafsız ve bağımsız bir yargı olarak kabul edilmektedir. sulh ceza hakimliğinin bağımsız olarak kabul edilmesi, demokrasi ve hukukun üstünlüğü'nün devletin kurumlarında temel ilke olarak benimsemesiyle ilişkilidir. 2014 yılında sulh ceza mahkemeleri yerine kurulan sulh ceza hâkimliğinin bireylerin özgürlüklerini teminat altına alacağı yönünde kamuoyuna propaganda yapılmasına rağmen geçtiğimiz süre içerisinde bireyin özgürlüklerinin korunmasına yönelik olmadığı açıkça anlaşılmaktadır. Soruşturma aşamasında koruma tedbirleri olarak bilinen yakalama, tutuklama, gözaltı işlemleri, el koyma, arama, ifade alma biçiminde işlemlerle ilgili yetkileri kullanmak amacıyla kurulan sulh ceza hâkimliklerinin yetkilerini özgürlükler bağlamında ne derece kullanıldığına yönelik belirsizlikler vardır. Özellikle son yıllarda yargının AKP eliyle siyasallaşmasıyla mahkemeler hukukun üstünlüğü esasından uzaklaşarak AKP'nin ideolojik aygıtlarına dönüşmüştür. Öyle ki mahkemeler, bir siyasal iktidarı sınırlandıran despotik ve otoriter rejimin önüne geçmesi açısından önemli araçlar iken bilakis AKP iktidarının otoriter bir rejim olmasının önemli araçlarından biri haline gelmiştir. Bir ülke düşünün ki AKP iktidarı ve liderinin eleştirildiği durumlarda savcıların hızlı bir biçimde dava açtığı ve mahkemelerin bu konuda yine hızlı biçimde tutuklama kararı verebilmektedir. Ancak toplumun önemli bir kısmında infial yaratan kadın ve işçi cinayetlerinde, ekolojik katliamlarda savcı ve mahkemelerin toplumun temel hak ve özgürlüklerini dikkate aldığı kararları çok azdır. 2014 yılında büyük bir algı ile

özgürlüklerin esas kılınacağı vaadiyle kurulan sulh ceza hâkimliğinin temel hak ve özgürlüklerinin korunmasına yönelik kaç tane karar verdiği, sulh ceza hâkimliğinin söylenenin aksine özgürlükleri korumaktan ziyade özgürlüklerin kısıtlanmasında temel araçlardan biri haline gelip gelmediği konusunda Adalet Bakanlığının kamuoyunu bilgilendirmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Sulh ceza hâkimliklerinin verdiği tutukluluk kararlarına yapılan tutukluluğa itiraz başvurularında kaç adet kabul kaç adet ret kararı verilmiştir?
- 2) Savcılıklarca verilen kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararlara (takipsizlik) yapılan itiraz üzerine sulh ceza hâkimliklerince kaç adet kabul kaç adet ret kararı verilmiştir?
- 3) Savcılıklarca sulh ceza hâkimliklerinden talep edilen arama, yakalama, iletişimin tespiti(CMK madde 135), teknik takip(CMK madde 140) ve benzer diğer taleplere ilişkin olarak sulh ceza hakimliklerince kaç adet kabul kaç adet ret kararı verilmiştir?
- 4) Sulh Ceza hakimlikleri yukarıda sorular kapsamında savcılıkça yapılan (dolayısıyla)taleplere karşı fazlaca cömert davranmamakta mıdır?
- 5) Bakanlığınız tarafından tutukluluğa itirazlarda verilen red kararlarına ilişkin herhangi bir araştırma veya tespit var mıdır? Bir tespit var ise bu haliyle en azından tutukluluğa itiraz müessesinin etkisiz bir yargı yolu olup olmadığına ilişkin bir tespit söz konusu mudur?
- 6) Mahkemelerce verilen hükmün açıklanmasının geriye bırakılması kararlarına karşı yapılan itiraz üzerine kaç adet kabul kaç adet ret kararı verilmiştir?